

Peasim, naj ostane med nami

Fantje iz Središča in Velike Nedelje so pravi nasprotni članovi in funkcionarje Zveze borcev v Ptuj. Ko se prvi sestanejo, jih ni mogoče dobiti narazen. Že večkrat bi se morali sestati tudi drugi, teh pa ni mogoče dobiti skupaj.

Mnogim obiskovalcem Ptuja se čudno zdi, da se dobiho na Bregu v mesnici cigarete, ko to drugje ni navada. Nad vhom v prodajalno je napis: »Mesar in prekajevalec«, ki zavede marsikoga zlasti v soboto, ko druge mesnice niso odprte. Iz hvaležnosti za pojasniti, da je v lokalu trafikar, mnogi kupijo cigarete, četudi bi sicer kupili samo meso.

Ljudski tožilec v Rodnem vrhu Kozel Tinec je prvič uveljavil svojo avtoriteto. Razglašal je pionirje, ki so zbirali kostonje v državnem gozdu za Okrajno drevnisko v Ptuj, z izgovorom, da ne pustijo delati škode državnim imovini.

V nekaterih trgovinah v Ptuj, zlasti v Gozdnem magazinu prodajali tako hitro strežijo delavcem, da ti ne utegnejo niti gledati na tehniko.

Boljšje je res biti počasneje postrežen, kakor pa prikrajšan za nekaj litrov masla, moke ali čokolade.

Do zaslugi državnega posestva v Turnišču bo lov divjadi to zimo za lovce izredno lahek. Divji zajci, fazani, race, vrane in razna druga divlja svoltajo imo zagaranirano preiskrbo na dvohektarski njivi med Ptujem in Haidino, kjer je v to svrhu puščena koruza.

Na tej od časa do časa obkoljeni njivi državnega posestva bo imel vsak ovce nekaj plena. Poleg divjadi bo mogoče vjeti celo kakšnega rejca malih živali, ki si tudi pomaga s koruzo iz tega fonda garantirane preiskrbe.

Zadružni dom v Staršah namerava biti prava posebnost. V Zlatoličju Staršah, Loki in Rošnji ni hiše, ki bi bila grajena na tak izpranih temeljih iz opeke in lesa, ki sta zdržala brez strehe že leto dni največje naliwe dežja.

Ce bi no upravnem odboru za gradnjo doma v Staršah tolikokrat deževalo, kot dežuje po tem materialu, bi se mu material gotovo začel smiti in bi ga spravil nad streho.

Zraven šolskih nalog so pomagali v zadružnem gospodarstvu

Rodni vrh, novembra 1949

Pionirji in pionirke iz osnovne šole na Rodnem vrhu so se udeležili prostovoljnega dela pri pobiranju sadja, grozdja orehov, sliv in kostonjev na zadružnem posestvu vinogradniške zadruge Gorca-Dežno. Skupno so nabrali 12 krip jabolč (kripa je 700 do 1000 kg), grozdja pa nad 92 »puta«. Za okrajno gozdno drevnisko v Ptuj so nabrali 300 kg kostonjev. Pri tem delu so se izkazali s pridnostjo sledeči pionirji: Vinko Jože, Toplak Jože, Holc Mirko, Kores Miro, Golc Radko, Zajšek Janko, Vidovič Anton, Tračič Jože, Kolar Ivan in Pajnklihe. Anton, dočim so se med pionirkami izkazale: Kozel Milica, Toplak Tonca, Kozel Pepca, Pajnkliher Verona, Čačuta Ljucmila, Kajzer Stanislava, Senerič Ana, Sprah Ana, Pulko Apolonijsa, Čačuta Lojzka, Fajfarič Katarina, Skok Ana in Zajšek Marica.

P. udeležbi pri delu so nekateri pio-

Okrajno avtoprevoznništvo v Ptuj bo že pred dnevom republike izvrševalo plan za 1950 leto

Okrajno avtoprevoznništvo v Ptuj je opravilo v letošnjem drugem polletju velike naloge. V okviru letnega plana je v začetku odkupa poljskih pridelkov nosilo osnovno breme prevoza poljskih pridelkov iz terenskih skladišč v okrajna zbirna skladišča. Zraven tega je izvršilo neštete planske prevoze živil in raznovrstnega materiala.

Letni plan v tonah je že presežen za 1400 ton, dočim bo plan v kilometrih in tonkilometrih dosežen v prihodnjih dneh.

Kolektiv šoferjev in mehanikov ter uprave Okrajnega avtoprevoznništva v Ptuj je izpolnil že dvakrat pogoje za nosilca prehodne zastavice, ki jo je tudi prejel od Mariborske oblasti ter dosegel priznanje, da spada med najboljša prevoznikstva Mariborske oblasti. Sedanje izpolnjevanje nalog bo prav gotovo končalo s priboritvijo prehodne zastavice že v tretjič. Ta uspeh bo spadal med dokaze velikega delovnega elana delavcev ptujskega avtoprevoznništva.

V mesecu oktobru je bilo prevoženih 36.573 km s težo 5018 ton blaga, največ sadja, mleka in krompirja ter ostalih življenjsko važnih potrebščin. Skupno število 78.204 tonskih kilometrov predstavlja uspeh šoferjev Babošek Ivana, ki je na

3842 km prevozil 349 ton blaga, Kopše Alojza na 3666 km 520 ton, Kostonjevec Tomaža na 3516 km 485 ton, Mikulec Jožeta na 2958 km 351 ton, Lovrenčič Jakoba na 2795 km 344 ton, Bezjak Stanka na 2240 km 223 ton blaga. Tudi ostali šoferji so pripomogli do tega uspeha, ker tekmujejo med seboj za večjo storilnost.

Lastna mehanična delavnica skrajšuje proceduro popravil, vodstvo podjetja pa skrbi za to, da imajo avtomobili stalno obremenitev.

Največja ovira pri doseganju uspehov v prevozu so nepotrebne stojnine zaradi slabe organizacije priprave blaga za prevoze. Ni čudno, da ima slaba organizacija prevozov težke posledice za podjetje, ki ne more pravilno izrabiti prevoznih sredstev, četudi je ta škoda s stojnino delno poravnana.

Za graditev nujno potrebnih avto- garaž se je obvezal kolektiv podjetja, opraviti 1500 prostovoljnih delovnih ur zraven tega, da se je na voznjah težko držati delovnega časa ostalih podjetij Dan Republike 29. november bo za kolektiv podjetja praznik ob doseženih delovnih uspehih in manifestacija državljanske zavesti kolektiva ter odločne borbe za izvedbo petletnega plana in za doseglo blagostanja državljanov nove Jugoslavije.

F. M.

Avto-moto društvo v Ptuj le bilo na plenarnem sestanku avto-moto društev Slovenije postavljeno za zgled

V nedeljo, 23. oktobra se je vršil sestanek avto-moto društev Slovenije. Poedin delegati so podali poročila o delu, o uspehih in nedostatkih posameznih društev oz. krožkov.

V delovno predsedstvo je bil med drugimi izvoljen tudi predsednik Avto-moto društva v Ptuj tov. Segula Peter.

Tov. Mustafa, sekretar Glavnega odbora avto-moto društva Slovenije je podal poročilo, med katerim je dejal: »Tovariši, ni dovolj, da zberemo članstvo, da položijo član našega društva izpit za šoferja temveč je potrebno vzgajati kader, ki se bo izobraževal vzporedno z razvojem naše tehnike. Tako bo mogoče uresničiti, da bomo sredstva, katera bomo ustvarili, tudi pravilno in smotno izkoriščali. Trudite se, da boste vsem našim članom zagotovili študij o mehanizmu, o razvoju tehnike. Tovariši, plan je naš način dela, je vse, kar mora vsak naš član sprejeti. Biti mora dosleden bolec za usvajanje istega. Napake, katere opazamo in katere se čisto pojavljajo v naših krožkih, je potrebno energično odklanjati. Se vedno se pojavljajo pri nekaterih društvih oz. krožkih tendence, da si pridobijo čimveč članov da bi v

nirji potrdili svojo predanost odredu, drugi pa so dokazali, da še ne razumejo pionirske organizacije. Tem pionirjem smo na pionirskem sestanku v navzočnosti vseh pionirjev povedali svoje mnenje. V bodoče bodo nedvomno vedeli, zakaj jih vzgaja pionirska organizacija za marljive učence in mlade delavce — graditelje socializma.

Z dela so se vrnili na domove v zavesti, da so s svojim delom koristili skupnosti.

Za domovino s Titom — naprej!

K. T.

tem prekoračili plan, ne gledajo pa pri tem na sestav teh članov in na njihovo delavnost. Ni močna tista organizacija, katera ima veliko število članov, pač pa ona, katere vrste so enotne, katere članstvo je delavno in katerih zavest je na primerni višini, da so kot člani voljni svoje fizične in duševne sile uporabljati v korist našega društva, za razvoj naše tehnike in za dvig življenjskega standarda delovnega človeka.

Tov. Mustafa je navedel nekoliko primerov in pri tem poudaril uspehe Avto-moto društva v Ptuj, katero je do danes najboljše, katero pa ima kljub velikim uspehom pred seboj še mnogo nalog, ki zahtevajo resnega dela, da bo moglo to društvo na kongresu Ljudske tehnike Slovenije služiti kot svetel primer, kako se razvijajo kadri, za procvit in uspeh za kulturni dvig naše socialistične domovine. Za tem je govorilo še nekaj delegatov, kateri so poudarjali in analizirali škodljive pojave in napake v društvih. Govorili o materialnih prilikah posameznih društev in objektivno iznašli težkoče. Te niso malenkostne in bi jih z večjo voljo mogla poedina društva brez posebne pomoči s strani glavnega odbora odpraviti.

Tov. Habe je poudaril nujnost evidence in materialnega knjigovodstva in rešitev vprašanja enotnih dajatev od strani članov. Pri tem je dal gotove predloge.

Kapetan JA tov. Urbanec je govoril o povezavi Ljudske tehnike z ostalimi masovnimi organizacijami kakor z JA. Vsi člani so potrdili, da je to eden od temeljnih nedostatkov v naših društvih. Potrebno je, da se v društva Ljudske tehnike vključijo člani ZB OF LMS AFZ, da pri tem dajejo gmojno in moralno podporo okrajni in mestni odbori in sindikata. Kekšni naj bodo odnosi med temi

Fizkultura

SD Drava : SD Branik (Solkan 4:0 (3:1))

Ptuj, Nedelja, 6. novembra. Danes je bila odigrana na igrišču SD Drave v Ljudskem vrtu prvenstvena nogometna tekma z vstop v Slovensko ligo med SD Dravo in SD Branikom iz Solkana, ki je moral visoko poražen zapustiti igrišče. Med tekmo je močno deževalo, kar je delno vplivalo tudi na visok rezultat. Tere je bil zelo slab.

Moštvu sta se predstavili sodniku Staršini iz Maribora v sledečih postavah: SD Branik: Konjedič, Doljak, Rožič, Pucelj, Bevič, Marušič, Bradoska, Cotič, Degano in Kumar.

SD Drava: Sirec Franc, Serdinšek Hanzel, Samec, Gajzer Herman, Irgl, Štrec Ivan, Berlič in Kolšek.

Kratek potek igre: V prvih minutah prvega polčasa so Ptujčani začeli s čestimi napadi na nasprotnikova vrata. Tako je že v tretji minuti uspelo danes zelo razpoloženemu Sircu Ivanu povesti domače moštvo v vodstvo. V trinajesti in petnajsti minuti pa je rezultat povišal srednji napadalec Berlič, ki je bil ob enem tudi najboljši mož na terenu. Po tem uspehu je Drava znatno popustila in z malo večjo odločnostjo bi uspelo igralcem Branika rezultat zmanjšati. Tudi Drava je še zaprila več prilik za doseg gola. Proti koncu je moral zapustiti igrišče levi pomo-gač Branika, ki se je pri startu na Serdinškega nesrečno poškodoval.

V drugem polčasu so jile moči obeh nasprotnikov izenačene. Igra pa je ostala vsled utruenosti igralcev nezanimiva. Šele v 43. minuti je uspelo Berliču rezultat povišati. Do konca igre je še ostalo pred vrati Drave nekaj zrelih prilik neizkoriščenih.

Rezultat ustreza poteku igre. Sodnik je bil dober in ni dopuščal ostre igre.

K. E.

TD Sloga (Ormož) : Orač (Petrijanec) 9:1 (2:0)

»Sloga« je igrala v naslednji postavi: Hedžet, Curin, Zidarič, Jaušovec, Havlas, Potonček, Gaberc, Kukec I., Vipavec Kukec II., Kovačič.

Gole za »Slogo« so dali: Kukec II. 3, Vipavec 2, Kukec I. 2, Havlas in Gaberc po enega.

V nedeljo 23. okt se je odigrala v Ormožu prijateljska nogometna tekma med »Slogo« (Ormož) in »Oračem« (Petrijanec-Hrvatska). V zelo živahni igri, v kateri smo videli do sedaj eno izmed najboljših iger TD »Sloga«, je z visokim rezultatom zmagala »Sloga« z 9:1 (2:0). »Sloga« je igrala v celoti zelo dobro, prav posebej pa se je izkazal razpoloženi napad ter Havlas in Hedžet. Tekma se je odigrala v slabem vremenu. Prisotnostvala je okrog 100 gledalcev.

organizacijam ni potrebno povdarjati, ker vemo, da so naši cilji enaki, da se je naša enotnost pokazala v borbi in da je sodelovanje tembolj potrebno danes, ko se ustvarja petletni plan ko gradimo srečnejšo bodočnost našim narodom. To, kar pada na nas s strani bivših prijateljev, nam je samo opomin, kako moramo biti vedno pripravljeni za lastnimi siami ustvarjati in graditi boljše življenje svojim otrokom. Naši uspehi, med katerimi je za primer avto moto društvo Ptuj, ter nekatera ostala društva, so jamstvo, da se z voljo članov more mnogo napraviti. Neprijateljska kampanja proti našim narodom je ob takih primerih brezpredmetna, ker izraža željo po hegemoniji.

Sklepi, katere je sprejel plenum, so jamstvo, da bodo društva Ljudske tehnike razvijala svojo dejavnost tudi v bodoče, toda z mnogo večjim članom in pri tem težila da v njene vrste pritegnejo čimvečje število članov množičnih organizacij.

I. S.

Kdor je izgubil ključ, naj se javi v Čevljarski zavod na Bregu pri Ptuj.

Sindikalno šahovsko moštveno prvenstvo Ptuja za leto 1949

V ponedeljek 14. t. m. bo v šahovskih prostorih S. K. Ptuja (gostilna pri Pošti) sestanek kapetanov sindikalnih šahovskih moštev, ki bodo sodelovali na tem prvenstvu. Ker bo ob enem tudi žrebanje in določeni igralni dnevi, je udeležba strogo obvezna.

K. E.

ZAHVALA.

Ob preram tragični izgubi mojega soproga

STEFANA DOLINARJA,

usužbenca poverjeništa za notranje zadeve v Ptuj, člana KP in ZB.

se vsem, ki so z menoj sočustvovali ter poklonili venci, najlepše zahvaljujem. Posebno zahvalo dolgujem tovarišem Fuksu, Miloševiću ter Lužanu za požrtvovalno organiziranje prevoza in za tople besede pri slovesu. Prisrčna zahvala tovarišem, ki so s pokojnim prebili težke čase v taborišču Dachau.

Zalujocha žena Sonja.

OBVESTILO

torek, dne 15. novembra 1949, se bo vršil ob 8. (osmi) uri zjutraj v sejni dvorani MLO Ptuj

REDNI OBČNI ZBOR

Okrajne zveze kmet. združenj v Ptuj in naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev skupščine po predsedniku
2. Izvolitev tričlanske verifikacijske komisije;
3. Ugotovitev sklepčnosti;
4. Volitev rednega člana skupščine, dveh overovalcev in zapisničarja;
5. Poročilo upravnega odbora;
6. Poročilo nadzornega odbora;
7. Predložitev letn. računskega zaključka za leto 1948 in čitanje revizijskega poročila;
8. Sklepanje o razrešnici UO in NO;
9. Volitev novega UO in NO;
10. Določitev najvišjega zneska, do katerega se sme zveza zadolžiti:
- a) obratni kredit
- b) investicijski kredit,
- c) sezonski kredit;
11. Predlogi, pritožbe in sklepi članic;
12. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se skupščina vrši 8 dni pozneje, t. j. 23. nov. 1949 ob istem času in v istih prostorih ne glede na število navzočih delegatov.

Vabimo vse delegate KOZ in KZ, da se skupščine zanesljivo udeležijo.

Upravni odbor.

OPOZORILO

Obveščamo vse člane Okrajnega odbora Ljudske tehnike, izvoljene delegate in ostale člane društev in klubov LT, da se bo vršil v nedeljo, dne 13. nov. t. l., ob 8. uri v dvorani doma železničarjev na Ormoški cesti ustanovni občni Okrajnega odbora Ljudske tehnike Ptuj.

Na občnem zboru bo analizirano dosedanje del OOLT, sprejet bo plan za leto 1950 in izvoljen novi okrajni odbor.

Dnevni red:

1. Referat predsednika.
2. Organizacijski referat
3. Podelitev nagrad najboljšim društvom in članom.
4. Sprejem plana.
5. Volitve.

Z ozirom na izredno važnost občnega zbora pozivamo vse člane in funkcionarje ter predstavnike množičnih organizacij, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

Okrajni odbor Ljudske tehnike Ptuj

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Plodovi topinambura so dobro krmilo za živino

Dipl. ing. Zorec Egon

Topinambur je v naših krajih nova rastlina. V Evropi pa je kljub temu precej časa, ker je prišla okrog leta 1665 iz Amerike v Francijo. Danes je povsod poznana, goje pa jo največ le v Franciji, kjer zavzema velike površine in važno mesto med krmilnimi rastlinami ter je skoraj tako razširjena, kakor krompir. Na večjih površinah jo goje tudi v Sovjetski zvezi.

Rastline topinambura so različne barve, najčesča pa je bela in rumena sorta. Obe dajeta velike donose. Plodovi rdeče zvrsti vsebujejo večje količine dušičnih snovi in so zaradi tega še bolj hranljivi. Na podnebje se rastlina čisto ne ozira, uspeva daleč na severu, v srednji Evropi pa njeni gomolji lahko brez škode prezimijo v zemlji. Zelo odporna je tudi proti suši. Poskusi v Franciji so pokazali, da se lahko opomore tudi po suši, ki je sicer krompir in peso popolnoma uničila, če dežuje vsaj v avgustu in daje že v septembru ali oktobru velike količine gomoljev. Tudi zemlji ne stavi velikih zahtev.

vsekakor veliko manjše kakor krompir. Korenine ne segajo globoko v zemljo, zato je rastlino možno gojiti tudi v plitvi zemlji. Na pešeni zemlji boljše uspeva kakor krompir. Edina njena zahteva je — rahla tla. Torej je v težki zemlji ne moremo saditi, v primerni zemlji pa jo lahko gojimo več let zaporedoma na istem prostoru na ta način, da v jeseni pobereemo le debele gomolje, drobne pa pustimo v zemlji za seme. Zaradi tega lahko sadimo topinambur na taki zemlji, ki v plodородu ne pride v poštev posebej pa še zaradi tega, ker ga lahko sadimo tam, kjer zemlja ni dovoljna za druge kulturne rastline (strma lega, obrežja rek in potokov itd.) Gnojiti je treba le v slučaju, če je zemlja res slaba in siromasna. Obdeluje se na isti način kakor krompir: sadi se v vrste, okopava in obisipava. Povprečen pridelek znaša okrog 150 mte na ha, torej povprečno več kakor krompir.

Rastlina tvori v zemlji že omenjene gomolje, katerih sestav je sledeč: 80—80,5% vode, 19,5—20% suhih

snovi. Glavna vsebina suhih snovi je brezdušičnata (15—17%), med katerimi je tudi insulin. Okrog 2% je surovi proteinov. Nekaj je pepela in 1% celuloze. Če primerjamo sestav topinambura s sestavo krompirja, ugotovimo, da so gomolji topinambura bolj vodeni kakor gomolji krompirja, z druge strani pa je velik del ogljikovih hidratov v topinamburu za razliko od škroba v krompirju veliko bolj topljivo v vodi. Računa se, da je 85% suhe snovi topinambura raztopljivih. Iz česar zaključujemo, da ima visoko prebavno vrednost.

Poleg gomoljev so tudi zeleni deli rastline zelo dobra krma za govejo živino. Z ozirom na to, da rastlina zraste v višino 2 metra, se pridela na njenem stebelu velika količina zelene mase. Živini jo polagamo v svežem ali ensiliranim stanju. Ker pobiramo zelene liste, preden dozore gomolji, je razumljivo, da dobimo potem gomoljev nekaj manj. Pri krmljenju goveje živine s topinamburjem so bili izvedeni poskusi, ki so dali dobre rezultate:

pri krmljenju krav-mlekarij z zelenim topinamburjem, ki se je polagali kot dodatke hrani, ki so jo krave dobile na pašo, se je povečala srednja dnevna količina mleka za 1,6 kg v primerih s kravami, ki so se

samo pasle. Dnevni obrok je bil do 20 kg zelenega topinamburja na glavo in dan. Živina je topinambur rada žrla ter ni imela nobenih prebavnih motenj ali bolezni v prebavilih. Treba je pa vsekakor živino najprej navaditi na krmljenje s topinamburjem, kar storimo s tem, da manjše količine najprej mešamo z drugimi krmili, ker bi sicer lahko nastopile motnje v prebavi zaradi insulina, ki ga ima v listih.

Poskusi s krmljenjem krav-mlekarij in telet s topinamburjem so pokazali sledeče rezultate:

1. Pri kravah-mlekarijah:

Živali so dobivale ensilaže topinambura, ki je bila vložena v jamo v mesecu oktobru, uporabljena pa je bila v mesecu aprilu. Krave so žrle ensilažo zelo rade in brez ostankov. Kakovost ensilaže je bila dobra: količina mlečne kisline 0,69%, očetne kisline 0,84%, maslene kisline ni bilo. Količina obrabljene ensilaže je znašala na dan 3 do 16 kg na glavo. Kot dodatek so dobivale krave seno in otrobe. Ensilirani topinambur je imel dober vpliv na prirastek žive teže kakor tudi na količino mleka. Poskusno krmljenje je trajalo 2 in pol meseca. V tem času je narasla povprečna živa teža na 395 kg na 427 kg. Količina mleka pa se je po-

večala za 0,8—1,0 kg na glavo na dan. Poleg tega je dobila žival s topinamburjem velike količine kalcija, ki je prav tako velike važnosti za njen organizem.

2. Poskus pri teletih je bil izvršen z 2 skupin. telet. V vsaki skupini je bilo po 9 telet. Rezultati so pokazali, da se je povečanje žive teže vršilo pri teletih, ki so bila hranjena z ensilažo topinamburja, mnogo hitreje, kakor pri drugi skupini, ki ni dobivala ensilaže. Tako je živa teža telet pred poskusom (skupina telet, ki je dobivala ensilažo) znašala povprečno 103 kg, ob koncu poskusne dobe pa 118 kg. Dnevni prirastek je torej znašal 74 gr. V drugi skupini je znašala povprečna teža pred poskusom 100,75 kg, po poskus pa 110,70 kg. V vsakim dnem so torej teleta v drugi skupini povečala svojo težo za 499 gr.

Z dodatkom ensilaže topinamburja dosežemo tudi boljše izkoriščanje osnovne hrane ter zaradi povečanje žive teže. Ker se s tem krma bolje izkoristi, se obenem poceni krmljenje telet.

Zadružniški bodo pri reševanju perečega vprašanja krmne baze za dvig živinoreje prej ali slej imeli priliko oceniti vrednost topinamburja kot izvrstne krmne rastline.